Ahlak Felsefesi

1. Günlük dilde "etik" sözcüğü sıklıkla "ahlak" sözcüğü yerine kullanılmaktadır. Ancak etik ve ahlak birbirinden farklı kavramlardır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisi etiğe ilişkin söylenmiş olamaz?

A) Evrensel olarak kabul gören ilkeler üzerinde durur.
B) Ahlak üzerinde konuşur, sorgular, tartışır ve düşünür.
C) Nasıl davranılması gerektiğine ilişkin yazılı olmayan standartlar belirler.
D) Günlük hayatta kişilerin ilişkilerinin ve eylemlerinin bilgisini edinmeye çalışır.
E) Ahlak ilkelerine ilişkin felsefi çalışma yapar.

2. Derse geç gelen öğrencinin öğretmene gerekçesini açıklarken doğruyu söylemesi - - - -, yalan söylemesi - - - - dir. Bu davranışlardan birini seçmesi - - - -, doğru söylemeyi seçmesi yani iyiye yönelmesi - - - - dir.

Açıklamadaki boşluklara aşağıdaki kavramlar uygun şekilde yerleştirildiğinde hangisi açıkta kalır?

A) erdem
B) kötü
C) iyi
D) özgürlük
E) sorumluluk

3. Ahlak felsefesi, insan eylemlerini ve bu eylemlerin dayandığı ilkeleri konu alan felsefe dalıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ahlak felsefesinin sorularından olamaz?

A) Ahlaki eylemin amacı nedir?
B) Erdemli yaşam mümkün müdür?
C) Her güzel iyi midir, her iyi güzel midir?
D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
E) Evrensel ahlak yasalarına ulaşmak mümkün müdür?

4. Ahlak insanın davranışları, yapıp ettikleri olarak tanımlanırken etik, bu ahlaksal davranışların problematiğini irdeleyen bir disiplin olarak ifade edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi etiğin ilgilendiği sorulardan biri değildir?

A) Güzel olan karşısında evrensel bir beğeni sergilenebilir mi?
B) İnsan eylemlerinde özgür müdür?
C) Sorumluluğun temel dayanağı nedir?
D) Vicdan karşısında evrensel bir ahlak geliştirilebilir mi?
E) İyi ve kötünün kaynağı nedir?

5. Mağazadan bir eşyayı çalmak isteyen kişi ya bir korumanın gözetimi ya elektronik bir kontrol sistemi ya da cezalandırılmaktan, kınanmaktan korktuğu için çalmaktan vazgeçebilir. Bu ahlaki bir davranış değildir; bu bir hesaptır, bu bir önlemdir. Ahlak, yalnızca kendi vicdanına yöneliktir.

Bu görüş aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

A) Ahlaklılık önlem almayı gerektirir.
B) Toplumsal baskı suç oranını arttırır.
C) Korkuyla yapılan iyilik, iyilik değildir.
D) Korku çalmayı engelleyen en önemli duygudur.
E) Cezalandırılmanın olmadığı yerde ahlaktan söz edilemez.

6. Erdem içselleştirilmedikçe uygulanabilir bir meziyet değildir. Altıncı kattan düşmek üzere olan bir çocuğu tutup tutmamayı düşünen insan henüz erdemli sayılmaz. Duruma göre tutabilir ya da tutamaz o ayrı bir konu. Fakat erdemli insan tutsam ne çıkarım olur, tutmasam ne olur hesapları asla yapmaz. Erdemli olmayı içselleştirmiş ve erdemi temel bir yaşantı ilkesi haline getirmiş bir kişi doğru eylemin kararını hemen verebilir ve çocuğu tutar.

Parçadan yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Çıkar düşünülmeden yapılan eylemlerde erdem aranmaz.
B) İçselleştirilmeden uygulanabilecek en önemli meziyet erdemdir.
C) Yapılan davranışın sonucu olumlu olursa, kişi erdemi yaşantı ilkesi yapmış olur.
D) Erdemli olmak, yaptığın davranışın sonucunu düşünerek davranmaktır.
E) Doğru eylemde bulunmak için bir insanın erdemi özümsemiş olması gerekir.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7. İnsanın istenç ve eylemleri, içten ve dıştan gelen nedenlerle belirlenmiştir. Kararlarımız, içinde yaşadığımız koşullara bağlıdır. İnsanın Tanrı, doğa veya toplum tarafından belirlenmiş bir yazgısı vardır.

Bu görüşleri savunan bir düşünüre göre ahlaki eylemin temel niteliği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Ahlaki eylem irademizle gerçekleşir.
B) Her ahlaki eylemin temel bir amacı vardır.
C) Evrensel ahlakın amacı sorumlu davranışlar sergilenmesidir.
D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür değildir.
E) Bir davranış ödev ahlakına uygun değilse ahlaki sayılmaz.

8. Üniversite sınavına girecek olan Aslı, doğaüstü bir gücün sınavda başarılı olup olamayacağını önceden belirlediğini düşünmektedir. "Kaderimde ne yazıldıysa o olur. Çalışmama gerek yok." der.

Aslı'nın bu savunması aşağıdaki görüşlerden hangisine uygundur?

A) Otodeterminizm
B) İndeterminizm
C) Fatalizm
D) Determinizm
E) Liberteryanizm

9. I. Her insan öncelikle kendi benliğini dikkate alır ve eylemlerini buna uygun olarak düzenler.
II. Ahlaki eylem, mümkün olan en çok sayıda insana en fazla mutluluğu getirmelidir.

Verilen görüşler sırasıyla aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uygundur?

	I.	II.
A)	Nihilizm	Egoizm
B)	Hedonizm	Fatalizm
C)	Egoizm	Utilitarizm
D)	Entüisyonizm	Liberteryanizm
E)	Determinizm	Egzistansiyalizm

10. İnsanın doğasında acıdan kaçıp, hazza yaklaşmak isteyen bir yapı vardır. Haz bize mutluluğu sağlarken, acı bu mutluluğa engel olur. Ancak buradaki haz, toplumun faydası ön planda tutularak seçildiğinde bizi mutluluğa ulaştırır ki bu, ahlaki eylemin temelinde yer alması gereken bir şeydir.

Bu parçadaki ifadeler aşağıdaki görüşlerden hangisine uygundur?

A) Hobbes'un bencillik ahlakına
B) Epiküros'un hazcılığına
C) Bergson'un sezgiciliğine
D) Nietzsche'nin nihilizmine
E) Bentham'ın utilitarizmine

11. "Öyle hareket et ki senin eylemlerinin ilkesi tüm insanlığın eylemlerinin ilkesi olsun. Bunun için koşulsuz buyruğa uymalısın."

Kant'ın bu ilkesinden hareketle ahlaki eylemin amacını aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıkladığı söylenebilir?

A) Ödev
B) Haz
C) Yarar
D) Mutluluk
E) Toplumsal uyum

12. Tehlikelere gözü kara bir şekilde atılmak cesaret değildir. Varını yoğunu savurganca dağıtmakla da cömert olunmaz. Her şeyin bir ortası vardır. Erdemli insan orta yolu bulup ona göre davranan insandır.

Bu parçaya göre bir insanı erdemli yapan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ölçülü olması
B) Vicdanlı olması
C) Kendini tanıması
D) Kötülükten sakınması
E) Duygularını bastırması

